

Asia: VN/27993/2024

Lausuntopyyntö Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2026-2033

1 Johdanto

1. Johdanto

Lyömätön Linja Espoossa ry kiittää mahdollisuudesta lausua Istanbulin toimeenpanosuunnitelmasta.

Oli hyvä huomata, että naisiin kohdistuva väkivalta on ymmärretty oikealla tavalla. Toimeenpanosuunnitelmassa avataan selkeästi käsitteet kuten sukupuolistuneisuus ja risteävät haavoittuvuustekijät, jotka muodostavat naisiin kohdistuvan väkivallan ytimen.

Tärkeänä asiana näemme myös sen, että toimeenpanosuunnitelma perustuu paitsi Istanbulin sopimuksen velvoitteisiin ja GREVION suosituksiin myös EU:n uuteen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan direktiiviin.

1.1 Toimeenpanosuunnitelman valmistelu ja lähtökohdat

-

1.2 Toimeenpanosuunnitelman rakenne

Toimeenpanosuunnitelman rakenne on selkeä, peruseriaatteiden jako neljään osaan ja läpileikkaavat päätavoitteet kuvaavat hyvin tarpeita suhteessa naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseen ja ehkäisemiseen.

1.3 Toimeenpanosuunnitelman toteutuksen koordinointi ja seuranta

Vaikka näemme toimeenpanosuunnitelman selkeyden hyvänä asiana, tämän toteutus herättää paljon kysymyksiä suhteessa valittuihin toimenpiteisiin. ”Toimeenpanosuunnitelman toimenpiteiden toteutukselle ei ole osoitettu erillistä rahoitusta” tai ”... on kirjattu niitä toimenpiteitä, joita sopimuksen toteuttamiseksi vuosien 2026-2033 aikana olisi perusteellisesti hyvä tehdä.” Nämä ilmaisut nostavat huolen kaikkia toimijoita ajatellen. Hyvinvointialueiden tasolta löytyy alueita, jotka

eivät vielä pysty koordinoimaan riittävästi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan palveluita taloudellisten resurssien puuteiden takia.

Kansalaisjärjestöjen rooli on erittäin tärkeä yhteistyökumppani toimeenpanosuunnitelman toteutuksessa. Kolmas sektori on tarjonnut tukea ja apua väkivallan kaikille osapuolille yli 40 vuoden aikana. Niiden rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset vaikuttaisivat kielteisesti tarjottuihin väkivaltatyön palveluihin. Toimeenpanosuunnitelmassa esitetyt rahoituskuviot kuulostavat ”paradoksaalisilta”.

1.4 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan esiintyvyys

-

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

2 Tavoitteet ja toimenpiteet

-

2.1 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ennaltaehkäisy

Naisiin kohdistuva väkivallan ja perheväkivallan katkaisu ja ennaltaehkäisy on mahdollinen ja tuloksellinen, kun eri alan ammattilaiset toimivat pysyvästi ja jatkuvasti yhteistyössä. Sosiaali- ja terveys alan ammattilaisille pitää tarjota koulutusta väkivallan monimuotoisuudesta, tunnistamisesta, olemassa olevista palveluohjausmalleista ja puheeksi ottamisesta. Koulutusten pitäisi olla pysyvä ja jatkuva prosessi kaikilla hyvinvointialueilla sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten korkean vaihtuvuuden takia. Samatyypinen koulutusprosessi pitää myös tarjota ja järjestää poliisiviranomaisille sekä syyttäjälaitoksen viranomaisille.

Lyömätön Linja Espoossa ry:ssä on tavattu vuodesta 1993 miehiä, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheissään ja parisuhteissaan. Asiakkaiden työskentelyprosessin aikana olemme havainneet vahvoja asenteita, jotka liittyvät mieheyteen ja naiseuteen ja vaikuttavat selkeästi miesten väkivaltaiseen käytökseen. Maskuliniteetti rakentuu sosiaalisesti ja siihen pitää puuttua, joten näemme 2. tavoitteen ja siinä esitetyt toimenpiteet erittäin tärkeänä asiana.

2.2 Väkivallan uhrien tuki ja palvelut väkivallan kaikille osapuolille

Toimeenpanosuunnitelmassa tuodaan vahvasti esiin se, että pitää tarjota riittävää tukea ja apua väkivallan uhreille väkivallasta selviytymiseen, mutta myös asianmukaisia palveluita väkivallan kaikille osapuolille. Väkivaltatyö tehdään verkostoissa tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. On luotava selkeitä palveluohjausmalleja, pohdittava uudestaan riskiarviointia ja seurattava työskentelyprosessien tuloksellisuutta.

Väkivallan uhreilla ei tällä hetkellä ole mahdollisuutta saada riittävää tukea esim. turvakodin jakson jälkeen. Tarvitaan pitkäkestoisia kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisiä avopalveluita, joissa väkivallan uhri voi työstää väkivallan seurauksia.

Väkivallan tekijöille suunnatut väkivallan katkaisu- ja ennaltaehkäisyohjelmat pitäisi olla myös pitkäkestoisia niin, että väkivaltatyön ammattilaiset voisivat työskennellä ei ainoastaan väkivaltaisen käyttäytymisen tasolla, mutta myös tuoda esiin piilossa olevia asenteita ja ennaltaehkäistä niin väkivaltaisen käytöksen uusiutumista. Väkivaltatyö tekijöiden kanssa on ensisijaista siinä mielessä, että väkivalta ei lopu eikä vähene ilman pitkäkestoisia ja hyvin rakennettuja työskentelyprosesseja.

Harvoilla kansalaisjärjestöillä on mahdollisuus järjestää ja toteuttaa pitkäkestoisia ohjelmia väkivallan uhreille ja väkivallan tekijöille. Pitäisi pohtia uudestaan väkivaltatyön budjetointia ja antaa järjestöille tilaa ja riittävää aikaa toteuttaa oikealla tavalla vuosien aikana kertynyttä asiantuntijuutta.

2.3 Väkivallan uusiutumisen estäminen ja rikosvastuun toteutuminen

-

2.4 Toimien yhteensovittaminen ja tiedonkeruu

-

Yleisiä huomioita

Yleisiä huomioita

-

Tassopoulos Konstantinos
Lyömätön Linja Espoossa ry